

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MUĞLA MARMARİS BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	7
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	7
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7.	DENETİM BULGULARI	10
8.	EKLER.....	15

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Belediyenin Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler	4
Tablo 2: 2017– 2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri ...	4
Tablo 3: 2017-2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri	5
Tablo 4: 2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar.....	5
Tablo 5: 2019 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar.....	6
Tablo 6: İller Bankası Tarafından Gönderilen Tutarlar.....	14

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Taşınmazların Mevcut Kullanım Şekli ile Tapu Kayıtlarının Uyumlu Olmaması
2. Ortak Altyapı Hizmetleri Kapsamında Büyükşehir Belediyesi Tarafından Tahsil Edilen Gelirlerden Kuruma Aktarılması Gereken Gelirlerin Takibinin Yapılmaması
3. Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması
4. Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Ayrılan Payın İller Bankası Nezdinde Takibinin Yapılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediye tüm hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Bu kanunların dışında hizmet alanlarına göre tabi olunan temel yasal mevzuat aşağıda gösterilmiştir:

- 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
- 6360 sayılı On Dört İilde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
- 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
- 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun
- 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
- 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun
- 5326 sayılı Kabahatler Kanunu
- 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun
- 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu
- Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı

İlçe Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddelerinde

düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyelerinin bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri sunmasının yanı sıra ulaşım, alt yapı, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır. 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak "*Büyükşehir ve ilçe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir*" hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, ilçe belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Belediyeler sahip oldukları yasal yetkiler neticesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve kanunlarda verilen cezaları uygulamak ile yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevidir.

Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminden sonra İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde

kurulmuştur.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, Mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

Belediyenin teşkilat yapısında İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Özel Kalem Müdürlüğü ve Yazı İşleri Müdürlüğü doğrudan Başkana bağlı iken iki başkan yardımcısı kadrolu, iki başkan yardımcısı ise meclis üyeleri arasından görevlendirilmiştir. Toplam 21 adet müdürlük bazında hizmet birimi bulunmaktadır. Kadro durumlarına göre bu birimlerde sekiz müdür, 14 şef, 112 memur, 14 sözleşmeli personel ve 110 daimi işçi olmak üzere toplam 260 personel bulunmaktadır. 696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile taşeronu bağlı 472 kişi ise sürekli işçi kadrosuna geçmiştir.

İlçe belediyelerindeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanınca yapılır. 5393 sayılı Belediye Kanununu "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49 uncu maddesinin 7'inci fıkrası gereği, belediye

başkanınca, norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusa göre en fazla dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Teşkilatlanmada oluşturulan her birim, kendi faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmeliklerini hazırlayarak, belediye meclisinin onayından geçirerek yürürlüğe koyar ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürür. Belediyede çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na; işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Belediyenin sermaye ortağı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 1: Belediyenin Sermaye Ortağı Olduğu Şirketler

Şirket Adı	Ortaklık Payı (TL)	Ortaklık Oranı
Marmaris Belediyesi Personel A.Ş.	300.000,00	% 100
Marmaris Halk Gıda Turizm Ticaret A.Ş.	300.000,00	% 100
Muğla Teknoloji Geliştirme Bölgesi A.Ş.	42.000,00	% 0,42

1.3. Mali Yapı

Belediye bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

2017-2019 yılları bütçe gider ve gelirlerinin ekonomik sınıflandırma açısından seyrine aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 2: 2017– 2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Açıklama	2017 (TL)	2018 (TL)	2019 (TL)	Değişim Oranı (%) 2019/2018
Personel Giderleri	17.689.126,97	19.229.460,33	22.237.606,55	15,64
Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi Giderleri	3.105.999,98	3.345.973,31	3.871.707,15	15,71
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	47.536.026,99	61.236.309,73	62.316.058,75	1,76
Cari Transferler	2.524.185,65	2.558.621,84	2.417.372,64	-5,52
Sermaye Giderleri	14.030.514,07	15.461.625,11	16.255.333,18	5,13
Sermaye Transferleri	0,00	75.000,00	0,00	
Toplam	84.885.853,66	101.906.990,32	107.098.078,27	5,09

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı tabloda görüldüğü üzere; İdarenin

Bütçe Gider Toplamı 2019 yılında 2018 yılına göre yüzde 5 oranında artış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde oransal bazda en büyük artışın Personel Giderleri ve buna bağlı olarak Sosyal Güvenlik Kurumlarına Ödenen Devlet Primi Giderlerinde olduğu görülmektedir.

Tablo 3: 2017-2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Açıklama	2017 (TL)	2018 (TL)	2019 (TL)	Değişim Oranı (%) 2019/2018
Vergi Gelirleri	32.772.228,54	40.497.215,31	44.448.617,22	9,76
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	13.650.180,24	15.660.501,68	23.246.918,85	48,44
Alınan Bağış, Yardımlar ile Özel Gelirler	42.166,67	104.866,67	508.660,50	385,05
Diğer Gelirler	30.870.221,03	33.271.899,41	38.300.363,12	15,11
Sermaye Gelirleri	873.270,80	11.556.540,00	254.577,00	-97,80
Toplam	78.208.067,28	101.091.023,07	106.759.136,69	5,61

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı tablodaki veriler dikkate alındığında; Bütçe Gelir toplamı 2019 yılında bir önceki yıla göre yüzde 5,61 oranında artış göstermiştir. Bütçe gelirlerindeki artışa Vergi Gelirleri kalemi içerisindeki Bina Vergisi ve Elektrik Tüketim Vergisi, Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri kalemi içerisindeki Taşınmaz Kira Gelirleri ve Diğer Gelirler kalemi içerisindeki Para Cezaları ile ve Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar katkı sağlamıştır. Taşınır ve Taşınmaz Satış Gelirlerinden oluşan Sermaye Gelirleri ise büyük oranda azalmıştır.

Belediye'nin 2019 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri Tablo 4 ve Tablo 5'de gösterilmektedir.

Tablo 4: 2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GİDER TÜRÜ	Gider Tahmini (TL)	Gerçekleşen Gider (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	21.337.550,00	22.237.606,55	104,22
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.529.950,00	3.871.707,15	109,68
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	58.842.500,00	62.316.058,75	105,90
Faiz Giderleri	0,00	0,00	100,00
Cari Transferler	2.850.000,00	2.417.372,64	84,82
Sermaye Giderleri	20.240.000,00	16.255.333,18	80,31
Sermaye Transferleri	200.000,00	0	0,00
Yedek Ödenekler	11.500.000,00	0	0,00
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	118.500.000,00	107.098.078,27	90,38

Buna göre 2019 yılında gerçekleşen bütçe giderleri planlanan bütçe giderlerinin yüzde 90,38'i seviyesinde gerçekleşmiştir. Özellikle Sermaye Giderleri beklenenin altında bir oranda kalmıştır.

Tablo 5: 2019 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Açıklaması	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen Gelir (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Vergi Gelirleri	46.235.000,00	44.448.617,22	96,14
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	29.725.000,00	23.246.918,85	78,21
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	400.000,00	508.660,50	127,17
Diğer Gelirler	35.290.000,00	38.300.363,12	108,53
Sermaye Gelirleri	7.000.000,00	254.577,00	3,64
Red ve İadeler(-)	-150.000,00	0,00	0,00
BÜTÇE GELİR TOPLAMI	118.500.000,00	106.759.136,69	90,09

Buna göre 2019 yılında gerçekleşen bütçe gelirleri planlanan bütçe gelirlerinin yüzde 90'ı seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe gelirleri içerisinde yer alan Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri ile özellikle Sermaye Gelirleri beklenenin altında kalmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,

- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol, idarenin amaçlarına, mevzuata ve belirlenmiş politikalarına uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ve iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrol sistemi Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan “İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar”a uygun olarak gerçekleştirilir. Söz konusu Usul ve Esaslar, iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin işlem ve süreçleri belirlemiştir. Bunlar idarenin harcama ve malî hizmetler birimleriyle, ön malî kontrol ve iç denetimle ilgili

iş ve işlemlerdir.

İdare iç kontrol kurmak amacıyla ilgili “Usul ve Esaslar” ve “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi” doğrultusunda çalışmalar yürütmüş ve iç kontrol standartlarının gerektirdiği koşulları sağlayabilmek için bir eylem planı oluşturmuştur.

Bu çerçevede; İdarede, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmaları devam etmektedir.

Kurumda çalışan personelin, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik’in ekinde yer alan Etik Sözleşmesini imzaladığı anlaşılmış olup, özlük dosyalarında yer aldığı görülmüştür. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenmiştir. Bununla birlikte, Kurum tarafından iş tanımları yapılmış, iş süreçleri ve/veya iş akış şemaları çıkarılmıştır. Ayrıca kurumsal risk yönetim çalışmalarının başlatıldığı görülmüştür.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesi uyarınca hazırlanan Faaliyet Raporlarında, faaliyet sonuçları yer almakta ve değerlendirmeler yapılarak kamuoyuna duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. Öte yandan iç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirilmesi ve değerlendirme formları ve raporlar düzenlenmesi gereğinin yerine getirilmesi için gerekli çalışmaların İdare tarafından başlatıldığı anlaşılmıştır.

Kurumda ön mali kontrol yapılmadığı görülmüş olup, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak ön mali kontrole ilişkin çalışmaların başlatılması gerekmektedir.

Son olarak, Kurum tarafından işlevsel olarak bağımsız, iç kontrol uygulamalarının etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek amacıyla yönelik makul güvence, danışmanlık ve denetim görüşü sağlayabilecek bir iç denetim birimi kurulmadığı görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Muğla Marmaris Belediyesinin 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Taşınmazların Mevcut Kullanım Şekli ile Tapu Kayıtlarının Uyumlu Olmaması

Kuruma ait taşınmazların bir kısmının mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uyumlu olmadığı, cins tashihi işlemlerinin yapılmamış olduğu görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinde "*kamu idarelerinin; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazları mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alacakları ve taşınmazların cins tashihi için gerekli işlemleri yapacakları*" ifade edilmektedir.

İdareye ait taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının uyumlu olmaması nedeniyle; muhasebe kayıtlarında taşınmazların fiili durumunun esas alınması ve tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli ile uyumlu hale getirilmesi için cins tashihlerinin yapılması uygun olacaktır.

BULGU 2: Ortak Altyapı Hizmetleri Kapsamında Büyükşehir Belediyesi Tarafından Tahsil Edilen Gelirlerden Kuruma Aktarılması Gereken Gelirlerin Takibinin Yapılmaması

Marmaris Belediyesi sınırları içindeki sokaklarda ortak altyapı hizmetleri kapsamında yapılan kazılar nedeniyle Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edilerek Kuruma aktarılması gereken gelirlerin aktarılmadığı ve bu tutarların Kurum tarafından da takip edilmediği anlaşılmıştır.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Alt yapı hizmetleri" başlıklı 8'inci maddesi ile büyükşehir içindeki alt yapı hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla alt yapı koordinasyon merkezinin kurulacağı, altyapı koordinasyon merkezlerinin çalışma esas ve usullerinin çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu Yönetmelik ile büyükşehir ve ilçe belediyeleri cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirlerin büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanacağı, sokakların kazısından elde edilen gelirlerin ise ilgili belediyeye aktarılacağı, bu paraların büyükşehir ilçe belediyeleri tarafından sadece cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımların yapımında kullanılacağı ve bu gelirlerin amacı dışında kullanılamayacağı da belirlenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler; Marmaris Belediyesi sınırları içindeki sokaklarda ortak altyapı hizmetleri kapsamında yapılan kazılar nedeniyle Büyükşehir Belediyesi tarafından tahsil edilerek Kuruma aktarılması gereken gelirlerin takip ve tahsil edilmemesi sonucu kurumun bu gelirden mahrum kaldığı dolayısıyla bu gelirlerin takip ve tahsiline yönelik gerekli çalışmaların yapılmasının uygun olacağı sonucuna varılmıştır.

BULGU 3: Telekomünikasyon Alt Yapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilinin Yapılmaması

Belediyenin mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 3'üncü maddesinde "geçiş hakkı" işletmecilere, elektronik haberleşme sunmak için gerekli şebeke ve altyapı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlar ile kamu ve özel

mülkiyet alanlarının altından, üstünden, üzerinden geçmeleri için tanınan haklar olarak, “işletmeci” yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve altyapısını işleten şirket olarak, “geçiş hakkı sağlayıcısı” ise geçiş hakkına konu olan kamuya ait ya da kamunun ortak kullanımında olan taşınmazlar da dâhil olmak üzere, taşınmaz sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahipleri olarak tanımlanmıştır.

Aynı Kanun’un 22’nci maddesinde geçiş hakkının kapsamı belirlenmiş, “Anlaşma serbestisi” başlıklı 25’inci maddesinde de işletmeci ile geçiş hakkı sağlayıcısının, ilgili mevzuatta ve Kurum düzenlemelerine aykırı olmamak koşulu ile geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere serbestçe yapabilecekleri hüküm altına alınmıştır.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gereçlerin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına ve bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik’te yer verilmiştir.

Anılan Yönetmelik’in “Geçiş hakkı ücretleri” başlıklı 9’uncu maddesinde “*Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için GHS (Geçiş Hakkı Sağlayıcısı) tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz.*” denilmektedir.

Yönetmelik’e eklenen Geçiş Hakkı Ücret Tarifesi incelendiğinde, büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde yer alan ve ilçe belediyelerinin tasarrufunda ve/veya sorumluluğunda olan yerler için de ücret tarifesi belirlendiği görülmektedir. Yönetmelik’te açıklanan tarifeye göre, büyükşehir sınırları içerisinde yer alan ve ilçe belediyelerinin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerden en fazla metresi 0.70 TL tutarında geçiş hakkı ücreti alınacağı ve söz konusu tutarın her yıl Üretici Fiyatları Endeksi oranında güncelleneceği belirtilmiştir. Büyükşehir sınırları içinde yer alan ilçe belediyelerine ücret tarifesinde yer verilmesi, bu yerlerden geçiş hakkı ücretlerini tahsile ilişkin yetkinin ilçe belediyelerinde olduğunu göstermektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre belirlenen ücret tarifesi üzerinden bedel alınması gerekmektedir. Ancak yapılan incelemede, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde

kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gereç için geçiş hakkı ücretlerine ilişkin tarifelerin belirlenmediği, İdarenin sorumluluğundaki taşınmazlar üzerinden kablo ve benzeri gereç geçirecek işletmeler ile geçiş hakkı anlaşması imzalaması gerekirken bunun yapılmadığı, geçiş hakkı ücretlerine ilişkin takip ve tahsil işlemlerinin yapılmadığı anlaşılmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde, Belediye tarafından altyapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmemesi sonucu kurumun bu gelirden mahrum bırakıldığı, dolayısıyla mahrum kalınan bu gelirin takip ve tahsiline yönelik gerekli çalışmaların yapılmasının uygun olacağı sonucuna varılmıştır.

BULGU 4: Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Ayrılan Payın İller Bankası Nezdinde Takibinin Yapılmaması

Genel bütçe vergi gelirlerinden Marmaris Belediyesine ayrılan payın İller Bankası tarafından eksik gönderildiği tespit edilmiştir.

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Gelirler" başlıklı 13'üncü maddesinde İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresinin (İSKİ) gelirleri sayılmış olup, "*Hizmet alanındaki belediyelerin, İller Bankasınca 2380 sayılı "Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun" gereğince nüfus esasına göre dağıtılan paylardan bu bankaca tutularak İSKİ'ye gönderilecek % 10'lar*"da İSKİ'nin gelirleri arasında yer almıştır. Aynı Kanun'un Ek 5'inci maddesinde ise bu Kanun'un diğer büyükşehir belediyelerinde de uygulanacağı belirtilmiştir.

5779 sayılı Kanun'un ikinci maddesinin ikinci fıkrası ile beşinci maddesinin üçüncü fıkrasında büyükşehir ilçe belediyelerine ayrılan payın hangi esasa göre dağıtılacağı belirlenmiştir.

İlgili mevzuat hükümlerinden; genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının % 4,50'sinin büyükşehirlerdeki ilçe belediyelerine ayrılacağı, ayrılan bu payın ise % 90'lık kısmının nüfus, % 10'luk kısmının ise yüzölçümüne göre dağıtılacağı, nüfus esasına göre dağıtılan bu % 90 payın % 10'unun ise ilgili su ve kanalizasyon idaresine İller Bankası tarafından gönderileceği anlaşılmaktadır.

Ancak İller Bankası tarafından Marmaris Belediyesine genel bütçe vergi gelirlerinden

gönderilen tutarlar incelendiğinde; Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresine gönderilmek üzere kesilen tutarın nüfus esasına göre gönderilen pay üzerinden değil toplam tutar üzerinden hesaplandığı, dolayısıyla belediyede kalması gereken payın su ve kanalizasyon idaresine gönderildiği görülmektedir.

Tablo 6: İller Bankası Tarafından Gönderilen Tutarlar

Yıl	Brüt Tahakkuk (TL)	İller Bankası Tarafından Hesaplanan Su Kanal İdaresi Payı (Brüt tahakkukun %10'u) (TL) (A)	Nüfus Esasına Göre Dağıtılan %90'lık Kısım (TL) (B)	İller Bankası Tarafından Hesaplanması Gereken Su Kanal İdaresi Payı (TL) (C)= B x %10	Su Kanal İdaresine Gönderilen Fazla Tutar (TL) (D)= A-C
2019	45.407.521,67	4.540.752,17	40.866.769,50	4.086.676,95	454.075,22

Yukarıdaki tabloda da ayrıntıları görüleceği üzere genel bütçe vergi gelirlerinden Marmaris Belediyesi için tahakkuk eden toplam pay tutarı 45.407.521,67 TL, bu tutarın nüfus esasına göre hesaplanan %90'lık kısmı ise 40.866.769,50 TL'dir. İller Bankası tarafından MUSKİ'ye gönderilecek olan payın bu tutar üzerinden hesaplanması gerekirken brüt tahakkuk tutarı üzerinden hesaplanması sonucunda 454.075,22 TL fazla gönderildiği ve idarenin gelir kaybına uğradığı sonucuna varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/ Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Katma Değer Vergisi Hesaplarının Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Kesin Teminat Mektuplarının İade Edilmemesi ve Muhasebe Kayıtlarından Çıkartılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Tahsil Edilecek Taşınmaz Kiralama Gelirlerinin Nazım Hesaplarda İzlenmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Bazı İşyerleri İçin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Belediye Sınırları İçerisinde Yapılmış Olan Kamulaştırma Bilgilerinin Tapu İdaresinden Alınmaması ve Emlak Vergisi Bilgilerinin Güncellenmemesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirmek için çalışmalar devam etmektedir.
Beş Yıllık İmar Programlarının Yürürlüğe Konulmasına Rağmen Kısıtlı Emlak Vergisi Uygulamasına Devam Edilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Gelir Kalemlerinin Genel Tahsilat Oranlarının Düşük Kalması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
İndirimli Emlak Vergisi Uygulamasından Yararlanmaması Gereken Kişilerin Bu Uygulamadan Yararlanması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.

İşyeri Açma İzni Olmadan Faaliyette Bulunan İşyerlerine İdari Para Cezası Uygulanmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Kalkınma Ajansına Aktarılacak Payların Hesabına Esas Alınan Matrahın Hatalı Belirlenmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Kesinleşen Sayıştay İlam Hükümlerinin Yerine Getirilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Su ve Kanalizasyon Abonelik Teminatlarının Muğla Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne Devredilmemesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Abonelik devir işlemleri devam etmektedir.
Taşınmazların Mevcut Kullanım Şekli ile Tapu Kayıtlarının Uyumlu Olmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde Bulgu 1 olarak yer verilmiştir.
Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı İle Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında İzlenmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir..
Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması ve Taahhüt Kartlarının Tutulmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.
Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ile Binalar Hesabı İçin Gerekli Amortisman Kayıtlarının Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguya uygun hale getirilmiştir.